

21059 PSICOLOGIA SOCIAL

Curs 2004/2005

Facultat de CCPP i Sociologia

8 crèdits, 80 hores

Professors: Lupicinio Iñiguez (teoria) i Francisco Javier Tirado (pràctiques tutoritzades)

Hores d'atenció als/es alumnes:

Horari de despatx:

Lupicinio Iñiguez

Dimecres 10:30-13:30 Despatx B5-022

Francisco Javier Tirado

Dijous 16:00-17:00

Despatx B5-058

A. OBJECTIUS

Aquest curs de Psicologia Social pretén avançar cap als objectius següents:

- Assolir una comprensió suficient de la interdependència que uneix els processos psicològics i els processos socials
- Comprendre la naturalesa d'aquesta interdependència analitzant fenòmens i processos socials concrets
- Accedir a les eines conceptuals per examinar la realitat quotidiana des d'una perspectiva integrada i complexa
- Veure la importància dels fenòmens simbòlics en la constitució de la realitat social
- Reconèixer la naturalesa construïda i històricament situada de la nostra conformació com a persones

B. TEMARI

PART I. INTRODUCCIÓ

1. Què és la Psicologia Social

La dimensió social. Breu genealogia de la psicologia social. Les orientacions teòriques més importants de la psicologia social. Per a què serveix la psicologia social

PART II. ELS PROCESSOS DE SUBJECTIVACIÓ I IDENTITAT

2. Perspectives de la identitat

Identitat personal i identitat social. Perspectiva biològica. Perspectiva internalista

3. El sentit de ser una persona en un món social

Ser una persona. Diferents comprensions de si mateix. Identitat singular i identitat múltiple. Diversitat cultural

4. Identitat i pertanyences grupals

La psicologia de la categorització. Les categories socials. Prejudicis i discriminació

5. Noves perspectives en la comprensió de la identitat

La presentació del jo i la gestió d'impressions. Identitat i interacció simbòlica. El desenvolupament socio-històric dels éssers humans. Performativitat i identitat

PART III. EL PENSAMENT SOCIAL

6. La comprensió del món social

Els primers estudis de la comprensió quotidiana. Atribució de causalitat. Biaixos atribucionals. Les explicacions quotidianes

7. Les representacions socials

Els antecedents. Els conceptes bàsics en la teoria de les representacions socials. Els processos bàsics segons la teoria de les representacions socials

8. La psicologia discursiva

Les crítiques a les teories de l'atribució. Les crítiques a la teoria de les representacions socials. La perspectiva discursiva

PART IV. ELS PROCESSOS D'INFLUÈNCIA SOCIAL

9. Les actituds socials

El concepte d'actitud en psicologia social. Formació i funció de les actituds. Les relacions de les actituds amb el comportament

10. La influència en versió conductista i cognitivista

El canvi d'actituds. Persuasió i comunicació persuasiva. Els processos cognitius en el canvi d'actitud

11. La influència social

La reproducció de l'ordre social. La uniformitat. El conformisme. La submissió

12. La influència de les minories

La dinàmica de les relacions minories-majories. Minories pro-norma i anti-norma. Formes d'influència minoritària

13. Els moviments socials

L'estudi dels moviments socials des d'una perspectiva psicosocial. Teories del canvi social i de la innovació social. Les resistències al canvi

C. AVALUACIÓ

Dues modalitats:

a. Avaluació continuada:

Cadascuna de les quatre parts del programa tindrà una pregunta que es donarà al començament de la seva exposició a classe. Una vegada hagi finalitzat cada part, hi haurà 10 dies per contestar i lliurar la pregunta. El treball per a la seva resposta serà individual i/o grupal, amb aquest criteri:

- . pregunta de la Part I: treball grupal
- . pregunta de la Part II: treball individual
- . pregunta de la Part III: treball individual
- . pregunta de la Part IV: treball grupal

b. Examen final

Per a les persones que no vulguin o no puguin seguir el procés d'avaluació continuada, hi haurà un examen final a la data prevista per la Facultat.

D. PRÀCTIQUES TUTORITZADES

(El procediment específic s'explicarà al començament del curs)

Pràctica 1

Imbricacions entre la Sociologia i la Psicologia social: historia, teories i tradicions metodològiques

Objectiu:

- Construir un mapa conceptual de les arrels comuns de la Sociologia i la Psicologia Social

Lectura inicial:

Álvaro, José Luis. i Garrido, Alicia (2003) *Teoría sociológica y vínculos psicosociales* En J.L.Álvaro y A.Garrido, A. *Psicología Social. Perspectivas psicológicas y sociológicas*. (pp.45-110). Madrid: McGraw Hill.

Pràctica 2

Comunitat, identitat, quotidianitat i espai públic.

Objectius

- Comprendre el significat de 'comunitat' i mostrar com es relaciona amb allò quotidià
- Examinar com la noció de identitat contribueix a donar sentit de pertinença a una comunitat
- Examinar les relacions entre activitats quotidianes i la creació d'una comunitat
- Considerar els camins pels quals les comunitats inclouen un tipus d'espai que ajuda a formar les seves fronteres
- Mostrar interrelacions entre allò quotidià i la comunitat, particularment com una comunitat defineix el que pot ser assumit com a quotidià i com amb allò quotidià constitueix una comunitat
- Mostrar que l'espai és un important component d'allò quotidià i de la comunitat, però que les comunitats no han de compartir la mateixa localització física

Lectura inicial:

Whyte, F. Epílogo a la 'Sociedad de las esquinas'

<http://antalya.uab.es/jmunoz/biblioteca/esquinas.pdf>

E. BIBLIOGRAFIA

Bàsica

1. Álvaro, J.L. (Coor) (2003) *Fundamentos sociales del comportamiento humano*. Barcelona: EDIUOC
2. Álvaro, J.L. y Garrido, A. (2003) *Psicología Social. Perspectivas psicológicas y sociológicas*. Madrid: McGraw Hill.
3. Ibáñez, T. (2001) *Psicología Social Construccionalista*. Guadalajara, México: Universidad de Guadalajara.
4. Ibáñez, T. (Coord.) (2003) *Introducción a la psicología social*. Barcelona: EDIUOC
5. Botella, M. et al. (1997) *Psicología Social*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya

6. Moscovici, S. (1984) *Psicología Social. I: Influencia y cambio de actitudes. Individuos y grupos*. Barcelona: Paidós. 1985
7. Moscovici, S. (1984) *Psicología Social. II: Pensamiento y vida social. Psicología Social y problemas sociales*. Barcelona: Paidós. 1986

Complementària

8. Álvaro, J.L. (1995) *Psicología Social: Perspectivas teóricas y metodológicas*. Madrid: Siglo XXI.
9. Berger, P.L. i Luckmann, T. (1971) *La construcción de la realidad social*. Barcelona: Herder. 1996
10. Bruner, J. (1991) *Actos de significado. Más allá de la revolución cognitiva*. Madrid: Alianza editorial.
11. Burr, V. (1995) *Introducción al construccionismo social*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya i Proa. 1996.
12. Canto, J. (1995) *Psicología Social e influencia. Estrategias de poder y procesos de cambio*. Málaga: Ediciones Aljibe.
13. Collier, G.; Minton, H.L. i Reynolds, G. (1991) *Escenarios y tendencias de la Psicología Social*. Madrid: Tecnos. 1996
14. Crespo, E. (1995) *Introducción a la Psicología Social*. Madrid: Universitas.
15. Gergen, K. (1992) *El yo saturado*. Barcelona: Paidós.
16. Goffman, E. (1959) *La presentación de la persona en la vida cotidiana*. Buenos Aires: Amorrortu.
17. Gordo, A.J. y Linaza, J.L. (Eds.) (1996) *Psicologías, discursos y poder*. Madrid: Visor.
18. Hewstone, M.; Stroebe, W.; Codol, J.P. y Stephenson, G.M. (Eds.) (1990) *Introducción a la Psicología Social*. Barcelona: Ariel.
19. Ibáñez, T. (1983) *Poder y Libertad*. Barcelona: Hora.
20. Ibáñez, T. (Ed.) (1988) *Ideologías de la vida cotidiana*. Barcelona: Sendai.
21. Ibáñez, T. (Ed.) (1989) *El conocimiento de la realidad social*. Barcelona: Sendai.
22. Ibáñez, T. (1990) *Aproximaciones a la Psicología Social*. Barcelona: Sendai.
23. Mead, G.H. (1932) *Espíritu, persona y sociedad*. Barcelona: Paidós. 1982
24. Moscovici, S. (1981) *Psicología de las minorías activas*. Madrid: Morata.
25. Moscovici, S.; Mugny, G. y Pérez, J.A. (Eds.) (1987) *La influencia social inconsciente*. Barcelona: Antrhopos. 1991.
26. Munné, F. (1994) *La psicología social con a ciència teòrica*. Barcelona: PPU
27. Shotter, J. (1993) *Realidades conversacionales. La construcción de la vida a través del lenguaje*. Buenos Aires: Amorrortu. 2001.

28. Tajfel, H. (1984) *Grupos humanos y categorías sociales*. Barcelona: Herder.
29. Turner, J.C. (1987) *Redescubrir el grupo social*. Madrid: Morata.
30. Torregrosa, J.R. y Crespo, E. (Eds.) (1984) *Estudios básicos de Psicología Social*. Barcelona: Hora.
31. Torregrosa, J.R. y Sarabia, B. (Dir.) (1983) *Perspectivas y contextos de la psicología social*. Barcelona: Hispano-Europea.
32. Vázquez, F. (2003) *Psicología del comportamiento colectivo*. Barcelona: EDIUOC.